

SARDAR PATEL UNIVERSITY
MA (I Semester) EXAMINATION
Saturday, 21st April 2012
11 am to 2 pm
PA01CGUJ03 - GUJARATI
ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા

કુલ ગુણ: ૭૦

(૧૦)

પ્ર.૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં લખો.

૧. અ અને બ જોડો.

અ

બ

ક. ભામહ	૧. કાવ્યાલંકાર સૂત્રવૃત્તિ
ખ. વામન	૨. કાવ્યપ્રકાશ
ગ. અભિનવગુપ્ત	૩. કાવ્યાલંકાર
ઘ. મઘ્મટ	૪. દવન્યાલોકલોચન

૨. ભરતના રસસૂત્રમાં શ્રી શંકુકનો મત કયા નામે ઓળખાય છે ?

અ. અભિવ્યંજનાવાદ	બ. ઉપચિતિવાદ
ક. અનુમિતિવાદ	૫. ભુક્તિવાદ

૩. આપેલી માહિતી સંદર્ભે કયું વિધાન સાચું છે તે જણાવો.

વિધાન: અ. 'રીતિ આત્મા કાવ્યસ્ય' આ પ્રતિપાદન 'કાવ્યાલંકાર સૂત્રવૃત્તિ' ગ્રંથમાં થયેલું છે.
 બ. 'કાવ્યાલંકાર સૂત્રવૃત્તિ' ગ્રંથ આચાર્ય ભામહે આપ્યો છે.

ક. વિધાન અ સાચું છે વિધાન બ સાચું છે.
ખ. વિધાન અ સાચું છે વિધાન બ ખોટું છે.
ગ. વિધાન અ ખોટું છે વિધાન બ સાચું છે.
ઘ. વિધાન અ ખોટું છે વિધાન બ ખોટું છે.

૪. સર્વથા અસંગત વિગતજૂથ જણાવો.

અ. સ્થાયીભાવ, હાસ	બ. વિભાવ, ઉદ્દીપન
ક. અનુભાવ, હાસ્ય	૫. વ્યભિચારીભાવ, રોમાંચ

૫. અ અને બ જોડો.

અ

બ

અ. શબ્દાર્થો સહિતો કાવ્યમ્	૧. પં. જગન્નાથ
બ. વાક્ય રસાત્મક કાવ્યમ્	૨. આચાર્ય ભામહ
ક. રમણીયાર્થ પ્રતિપાદક શબ્દ ઈતિ કાવ્યમ્	૩. આચાર્ય આનંદવર્ધન
૫. દવનિ આત્મા કાવ્યસ્ય	૪. આચાર્ય વિશ્વનાથ

૬. રાજનક કુત્તકના પદોક્તિ સિદ્ધાંતની દાર્શનિક પીઠિકા જણાવો.

અ. પ્રત્યભિજ્ઞાદર્શન	બ. ન્યાયશાસ્ત્ર
ક. કાશ્મીરનું શેવદર્શન	૫. મીમાંસા દર્શન

૭. સર્વથા અસંગત વિગતજૂથ જણાવો.
 અ. પદપૂર્વર્થિ વક્તા, રૂઢિવૈચિત્ર્ય વક્તા
 બ. અસંલક્ષ્યક્રમ ધ્વનિ, અર્થશક્તિમૂલા ધ્વનિ
 ક. પ્રબંધ વક્તા, નામકરણ વક્તા
 ડ. અલૌકિક ધ્વનિ, રસાદિ ધ્વનિ
૮. કાલિદાસ કયા માર્ગના કવિ ગણી શકાય ?
 અ. સુકુમાર માર્ગ બ. વિચિત્ર માર્ગ
 ક. મધ્યમ માર્ગ ડ. ત્રણેમાંથી એક પણ નહીં
૯. આનંદવર્ધને કેટલા ધ્વનિવિરોધી મતોની ચર્ચા કરી છે ?
 અ. ૭ બ. ૩ ક. ૪ ડ. અનંત
૧૦. કુન્તકે વક્તોક્તિના મુખ્યત્વે કેટલા પ્રકાર પાડ્યા છે ?
 અ. ૩ બ. ૪ ક. ૬ ડ. અનંત

પ્ર.૨ ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા એટલે શું? તે સમજાવી એના કાર્યક્ષેત્રનો ટૂંકમાં પરિચય આપો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ બન્ને વિષયો પર ટૂંકનોંધ લખો.

અ. વામનનો રીતિવિચાર બ. રમણીયતા

પ્ર.૩ ગમે તે બે અંગે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૫)

અ. સ્થાયીભાવ અને સંચારી ભાવ બ. રસપ્રતીતિના વિધનો
 ક. સાધારણીકરણ ડ. આચાર્ય ભરતનું રસસૂત્ર

પ્ર.૪ ધ્વનિ એટલે શું? તે સમજાવી પ્રતીયમાન અર્થના આધારે પડતા ધ્વનિના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૪ બન્ને વિષયો પર ટૂંકનોંધ લખો.

અ. શબ્દશક્તિને આધારે ધ્વનિના પ્રકારો
 બ. વાચ્યાર્થ અને પ્રતીયમાનાર્થ વચ્ચેનો ભેદ

પ્ર.૫ ગમે તે બે અંગે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૫)

અ. વૈદગ્ધ્ય ભંગિ ભણિતિ બ. કુન્તકે આપેલી કાવ્યની વ્યાખ્યા
 ક. પ્રકરણ વક્તા, પ્રબંધ વક્તા ડ. કુન્તકે કરેલી માર્ગ વિચારણા

@ @ @ @ @ @ @